

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР**

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БУА-2026/36/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Булган аймаг
2026 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Батцогт
Утас: 70342580 Цахим хаяг: Battsogtd@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342495 Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn
Аудитор: Б.Энхтөр
Утас: 70342495 Цахим хаяг: ganbaatarz@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2026.02.24 № 138

танай _____ ны № _____ т

ОРХОН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
З.ИТГЭЛБАЯР ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон сумын ЗДТГ-ын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Орхон сумын ЗДТГ-ын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

- Тайлант онд 6,926.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 144.7 сая төгрөгийн бараа материалын жилийн эцсийн тооллого хийгээгүй,
- Тайлант онд дөрвөн түмэн адуу баярыг зохион байгуулахаар ТББ-аар гүйцэтгүүлсэн, баярын арга хэмжээнд цуглуулах хандивын шатахуунд Засаг даргын тамгын газрын шатахууны зардлаас 936,460.0 төгрөгийг зарцуулсан,

Дээрх зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Үндсэн хөрөнгийн барилга байгууламжийн дансанд бүртгэсэн 13 нэр төрлийн 82.3, тээврийн хэрэгсэл дансанд 17 нэр төрлийн 214.2, машин тоног төхөөрөмжийн дансанд 77 нэр төрлийн 56.2, тавилга эд хогшлын дансанд бүртгэлтэй 85 нэр төрлийн 51.9 сая төгрөгийн элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлээгүй байна.

6326050092

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 6.4, орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 1,646.9 нийт 1,653.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн байна.

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Орхон сумын Засаг даргын тамгын газар нь 1 хөтөлбөр 8 арга хэмжээний хүрээнд 1,139.7 сая төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, 1,081.6 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТЦОГТ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

/Мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	2024.12.31	2025.12.31
Санхүүгийн байдлын тайлан		
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	148,324.0	145,708.9
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	4,246,001.0	5,686,080.5
Нийт хөрөнгийн дүн	4,394,325.0	5,831,789.3
Нийт өр төлбөрийн дүн	4,946.1	3,091.5
Цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,389,378.8	5,828,697.8
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,394,325.0	5,831,789.3
Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан		
Үйл ажиллагааны орлогын дүн	2,262,732.1	2,792,591.2
Үйл ажиллагааны зардлын дүн	1,246,561.9	1,353,272.2
Үйл ажиллагааны үр дүн	1,016,170.2	1,439,319.0
Үйл ажиллагааны бус үр дүн	-	-
Үйл ажиллагааны нийт үр дүн	1,016,170.2	1,439,319.0
Цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан		
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,888,204.27	4,389,378.84
Тайлант оны үр дүн	1,017,020.16	1,439,318.98
Эцсийн үлдэгдэл	4,389,378.84	5,828,697.82
Мөнгөн гүйлгээний тайлан		
Үйл ажиллагааны мөнгөн орлогын дүн	1,091,432	1,140,945
Үйл ажиллагааны мөнгөн зарлагын дүн	1,070,491	1,134,510
Үйл ажиллагааны ЦМГ	20,941	6,435
Хөрөнгө оруулалтын ЦМГ	20,958	6,435
Санхүүгийн ажиллагааны ЦМГ	0	0
Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ	16.80	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	0
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	0
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан		
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	1,172,812	1,088,094
Урсгал зардал	1,172,812	1,081,659
Хөрөнгийн зардал	0	0
Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	1,172,811.70	1,125,798.00
Улсын төсвөөс санхүүжих	1,172,811.70	1,125,798.00
Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас		

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 7,485,163.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 1,000.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг залруулж, 404,669.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж, 7,078,558.2 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага, 936.5 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоон ажиллаа.

5.1 Төлбөрийн акт

Тайлант онд дөрвөн түмэн адуу баярыг зохион байгуулахаар ТББ-аар гүйцэтгүүлсэн, баярын арга хэмжээнд цуглуулах хандивын шатахууны зардалд 936.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан.

5.2 Албан шаардлага

Тайлант онд 6,926,091.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 144,708.9 мянган төгрөгийн бараа материалын жилийн эцсийн тооллого хийгээгүй,

Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс багш солилцоонд Орхон аймагт ажиллуулахаар 78 багшид 700.0 мянган төгрөгийн албан томилолтыг олгосон,

Тайлан онд ЗДТГ-ын даргад гамшгаас хамгаалах ажилтны үүргийг хавсарсан 40 хувь болох 7,057.6 мянган төгрөгийг олгосон.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Авлагын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 1 Үндсэн хөрөнгийн барилга байгууламжийн дансанд бүртгэсэн 13 нэр төрлийн 82,330.9, тээврийн хэрэгсэл дансанд 17 нэр төрлийн 214,199.7, машин тоног төхөөрөмжийн дансанд 77 нэр төрлийн 56,244.7, тавилга эд хогшлын дансанд бүртгэлтэй 85 нэр төрлийн 51,893.9 мянган төгрөгийн элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлээгүй.

Өгсөн зөвлөмж: Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлж, данснаас хасах арга хэмжээг зохион байгуулан ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/Мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгах гүй орхигд уулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлант онд Монголын Таеквондогийн холбоод мөрийн хөтөлбөрийн зардлаас 10,000.0 мянган төгрөгийн дэмжлэг үзүүлэхээс ЗД нөөц хөрөнгөөс зарцуулсан өглөгөөр тусгаагүй	1	1,000.0			1		1	1,000.0				
Дүн	1	1,000.0			1		1	1,000.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тайлант онд дөрвөн түмэн адуу баярыг зохион байгуулахаар ТББ-аар гүйцэтгүүлсэн, баярын арга хэмжээнд цуглуулах хандивын шатахууны зардалд 936,460.0 төгрөгийг зарцуулсан.	1	936.5	1	936.5								
Тайлант онд 6,926,091.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 144,708.9 мянган төгрөгийн бараа материалын жилийн эцсийн тооллого хийгээгүй.					1	7,070,800.5						
Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс багш солилцоонд Орхон аймагт ажиллуулахаар 78 багшид 700.0 мянган төгрөгийн					1	700.0						

албан томилолтыг олгосон.												
Тайлан онд ЗДТГ-ын даргад гамшгаас хамгаалах ажилтны үүргийг хавсарсан 40 хувь болох 7,057.6 мянган төгрөгийг олгосон.					1	7,057.6						
Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлээгүй							1	404,669.2				
Дүн			1	936.5	3	7,078,6	1	404,669.2				